

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **Z. J.**, zastoupená JUDr. Karlem Bockem, advokátem, sídlem Lidická 613, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. května 2020 č. j. MPSV-2020/91270-923, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. dubna 2021 č. j. 18 Ad 25/2020 - 35

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě (dále jen „úřad práce“) ze dne 25. října 2019 č. j. 461532/19/FM, jímž úřad práce zamítl žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Dle úřadu práce totiž z posouzení zdravotního stavu žalobkyně, které provedla Okresní správa sociálního zabezpečení Frýdek-Místek, plyne, že žalobkyně má i nadále nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (dále též „průkaz TP“). Žalobkyně tedy dle úřadu práce spadá do kategorie osob se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Žalovaný dospěl k totožnému závěru, a to na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „posudková komise MPSV“). Úřad práce ani žalovaný tak neshledali, že by žalobkyně měla nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (dále též „průkaz ZTP“), čehož se žalobkyně původně domáhala.

[2] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že žalobkyně především namítala, že posudkový závěr o středně těžkém funkčním postižení pohyblivosti posudkový lékař učinil, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání nebyla žalobkyně přizvána, takže si posudkový lékař nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. K tomu krajský soud konstatoval, že z § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, nelze dovodit povinnost posudkových orgánů v každém případě posuzovanou osobu vyšetřit, pakliže objektivní

posouzení zdravotního stavu lze provést na základě zdravotní dokumentace a z dalších podkladových materiálů. K argumentaci stěžovatelky, že měla dlouhou dobu přiznán invalidní důchod a v současné době pobírá důchod starobní, krajský soud poznamenal, že invaliditu posuzují správní orgány dle jiných právních předpisů. Účelem daných posudků je zjistit, zda se u posuzovaného jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a zda tento stav způsobuje pokles pracovní schopnosti zapříčínující invaliditu a v jakém stupni. Oproti tomu posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pro účely řízení o přiznání průkazu pro osoby se zdravotním postižením se týká schopnosti pohyblivosti nebo orientace, tedy jiných kritérií než při posuzování invalidity.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Předně uvedla, že posudkový lékař nezkoumal její zdravotní stav zákonným způsobem. Stěžovatelka je přesvědčena, že správní orgán by měl v každém jednotlivém případě postupovat individuálně. Posudkový lékař proto měl provést její vlastní vyšetření, ačkoliv to nebylo jeho striktní povinností. Stěžovatelce se totiž v průběhu času neustále zhoršuje zdravotní stav, přičemž po dobu cca 40 let byla držitelkou průkazu ZTP, takže její zdravotní stav odpovídal těžkému funkčnímu postižení pohyblivosti a orientace, a nikoliv středně těžkému postižení. Průkaz ZTP pak byl stěžovatelce odejmut v předcházejícím řízení, které bylo navíc zahájeno na její žádost o průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“. Stěžovatelka tedy byla v minulosti držitelkou průkazu ZTP a poté, co se její zdravotní stav v průběhu let zhoršoval, obdržela průkaz TP. Tato okolnost podle stěžovatelky měla vést minimálně k tomu, aby správní orgán vyvinul snahu k využití všech možností ke zjištění skutkového stavu, k čemuž nedošlo. Nedostatek důvodů rozhodnutí potom stěžovatelka spatřuje v tom, že se krajský soud výše uvedenou otázkou nezabýval, tedy nezkoumal, zda posudkový lékař s ohledem na uvedené měl, či neměl v jejím konkrétním případě k vyšetření přistoupit, ale spokojil se pouze s obecným konstatováním, že to není jeho povinnost.

[4] Žalovaný ke kasační stížnosti pouze stručně uvedl, že napadený rozsudek dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu s relevantními předpisy. Proto podle žalovaného nemohou argumenty stěžovatelky obstát a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[5] Před krajským soudem ve věci rozhodl specializovaný samosoudce dne 1. dubna 2021, tedy už za účinnosti novelizovaného znění § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), dle něhož platí: *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[6] Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Situace, v nichž lze kasační stížnost shledat přijatelnou, vymezil Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoliv se usnesení týkalo dřívějšího znění § 104a s. ř. s., jež dopadalo pouze na věci mezinárodní ochrany, vymezená kritéria se uplatní i po účinnosti novely rozšiřující posouzení přijatelnosti i na další věci (shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. června 2021 č. j. 9 As 83/2021 - 28, bod 11). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná) nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případě zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (kromě již uvedených srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. června 2021 č. j. 10 As 154/2021 - 23, bod 7, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. srpna 2021 č. j. 9 As 144/2021 - 31, body 9 a 10).

pokračování

[7] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud takový podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatelky neshledal. Stěžejní námitka stěžovatelky spočívá v tom, že v jejím případě měl posudkový lékař provést vlastní vyšetření její osoby, což správnímu orgánu umožňoval § 8 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. K tomu Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že účast posuzované osoby na jednání posudkové komise a její vlastní vyšetření nejsou nezbytné, pokud byl její zdravotní stav dostatečně zjištěn již předchozími lékařskými vyšetřeními, jejichž výsledky (lékařské zprávy) má posudková komise k dispozici. Přímé vyšetření posuzované osoby je naopak žádoucí, pokud jsou mezi jednotlivými podklady rozpory (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. září 2004 č. j. 3 Ads 7/2004 - 70, č. 1001/2006 Sb. NSS, ze dne 14. září 2011 č. j. 4 Ads 82/2011 - 44, ze dne 18. listopadu 2011 č. j. 4 Ads 125/2011 - 56, ze dne 7. května 2014 č. j. 3 Ads 86/2013 - 29, ze dne 9. března 2017 č. j. 4 Ads 226/2016 - 58 či ze dne 24. března 2021 č. j. 10 Ads 290/2019 - 24). Z judikatury zároveň zřetelně plyne, že rozsah soudního přezkumu ve věcech, v nichž rozhodnutí správního orgánu závisí převážně na posouzení zdravotního stavu účastníka řízení (jako je i řízení o žádosti o průkaz ZTP), je do značné míry omezen. Správním soudům nepřísluší posuzovat věcnou správnost lékařských posudků, neboť k tomu nemají potřebné odborné znalosti. Posudky však musejí splňovat požadavek úplnosti a přesvědčivosti – posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi a náležitě odůvodnit své závěry (např. rozsudky ze dne 7. ledna 2015 č. j. 3 Ads 114/2014 - 21, ze dne 30. července 2015 č. j. 9 Ads 35/2015 - 44 nebo ze dne 31. ledna 2018 č. j. 5 Ads 46/2017 - 84; posledně citovaným rozsudkem vztáhl Nejvyšší správní soud závěry o přezkumu lékařských posudků rovněž na oblast průkazů osob se zdravotním postižením).

[8] Z rozsudku krajského soudu je zřejmé, že postupoval v souladu s citovanými judikaturními závěry, byť na ně explicitně neodkazuje. Zhodnotil, že posudková komise MPSV vzala v úvahu rozsáhlou zdravotní dokumentaci stěžovatelky, a to včetně lékařské zprávy, kterou doložila sama stěžovatelka až v průběhu řízení. Dále z rozsudku krajského soudu plyne, že informace z podkladů korespondují se závěry posudkové komise MPSV, přičemž závěry této komise se rovněž shodují s posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení ve Frýdku-Místku. Mezi podkladovými materiály a posudky tudíž není rozpor a zároveň jsou v nich zohledněny všechny relevantní skutečnosti.

[9] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[10] Nejvyšší správní soud dodává, že okolnosti spočívající v tom, že stěžovatelka byla dříve držitelkou průkazu ZTP, který jí byl v minulosti změněn na průkaz TP, uvedla až v kasační stížnosti, proto je Nejvyšší správní soud nemohl zohlednit (§ 104 odst. 4 a § 109 odst. 5 s. ř. s.). Danou argumentaci nemohl zohlednit ani krajský soud, neboť nebyla vůbec uvedena v žalobě.

[11] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. června 2021 č. j. 9 As 83/2021 - 28, bod 18, odkazující na usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33 z 25. března 2021). O nákladech řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak jedná se o věc sociální péče, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. října 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu